



Daugavpils Universitātes DARBINIEKU UN STUDĒJOŠO ĒTIKAS KODEKSS

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Daugavpils Universitātes (turpmāk – DU) darbinieku un studējošo ētikas kodekss (turpmāk – Kodekss) nosaka DU darbinieku un studējošo ētiskas rīcības vadlīnijas.
- 1.2. Kodeksu apstiprina DU rektors, uzraudzību veic DU Ētikas komisija.
- 1.3. Kodeksā ietvertās ētiskas rīcības vadlīnijas ir vienlīdz saistošas visiem DU darbiniekiem un studējošajiem.
- 1.4. Situācijās, kuras nav minētas Kodeksā, darbinieki un studējošie rīkojas saskaņā ar vispārpieņemtām uzvedības normām.

2. Vispārējie ētikas pamatprincipi

- 2.1. DU darbinieki un studējošie ievēro šādus vispārējos ētikas pamatprincipus:

- 2.1.1. godprātība:

- 2.1.1.1. darbinieka un studējošā rīcības pamatā ir vēlme ar savu darbu pilnveidot izglītības un zinātnes nozari;
- 2.1.1.2. darbinieks un studējošais veic savus pienākumus godprātīgi, ievērojot personu vienlīdzību likuma priekšā un neizrādot atšķirīgu attieksmi, neizmantojot savas amata priekšrocības un varu personīgā labuma gūšanai sev vai citai personai;
- 2.1.1.3. darbinieks un studējošais lemj valsts un sabiedrības interesēs;

- 2.1.2. taisnīgums:

- 2.1.2.1. darbinieks un studējošais rīkojas taisnīgi, ievērojot personu vienlīdzību likuma priekšā, neizrādot labvēlību vai nepamatotas privilēģijas kādai no tām;
- 2.1.2.2. savas profesionālās darbības rezultātā saņemto informāciju darbinieks un studējošais neizmanto savās interesēs;
- 2.1.2.3. darbinieks un studējošais atturas no amatu savienošanas, kā arī blakus darbiem, kuri var radīt aizdomas par šķietamu vai reālu interešu konfliktu;

- 2.1.3. konfidencialitāte:

- 2.1.3.1. darbinieks un studējošais ievēro konfidencialitāti attiecībā uz informāciju, kas nonākusi viņa rīcībā, pildot amata vai studiju pienākumus;

2.1.3.2. darbinieks un studējošais nepieļauj iegūtās informācijas izmantošanu jebkāda personiska labuma gūšanai;

2.1.4. cieņa un koleģialitāte:

2.1.4.1. darbinieku un studējošo savstarpējo attiecību pamatā ir cieņa, izpalīdzība, sadarbība, uzticēšanās un atbalsts;

2.1.4.2. darbinieks un studējošais apzinās, ka viņa uzvedība un rīcība veido kopējo DU tēlu;

2.1.5. atbildība:

2.1.5.1. darbinieks un studējošais savus pienākumus veic atbildīgi, izmantojot savas zināšanas, prasmes, iemaņas un pieredzi, lai sasniegtu visaugstāko rezultātu;

2.1.5.2. darbinieks un studējošais apzinās savas darbības vai bezdarbības sekas.

3. Studējošo ētiskas rīcības vadlīnijas

3.1. Studijas ir prioritārs studējošo pienākums. Darbu un citus paredzamus apstākļus studējošie neizmanto par attaisnojumu nenokārtotām saistībām.

3.2. Studējošie ar cieņu izturas pret ikvienu DU pārstāvi, viņa idejām un viedokļiem, uztur lietišķas un koleģiālas attiecības, ievēro līdztiesību, nepieļaujot augstprātību, diskrimināciju, izsmieku, fizisku un emocionālu vardarbību, kā arī seksuālu uzmākšanos.

3.3. Studējošie ir līdzatbildīgi studiju procesā un tā kvalitātē, velta visas pūles zināšanu ieguvei lekcijās, praktiskajās nodarbībās un patstāvīgajā darbā, godprātīgi un savlaicīgi pilda akadēmiskās saistības.

3.4. Studējošie ievēro akadēmisko etiķeti uzrunā, savstarpējās attiecībās un uzvedībā, ir koleģiāli un savstarpēji izpalīdzīgi.

3.5. Studējošie atbalsta un uztur akadēmisku un profesionālu godīgumu, nepieļauj plaģiātu, norakstīšanu, citu intelektuālā īpašuma negodprātīgu izmantošanu vai krāpšanos.

3.6. Studējošie godprātīgi un taisnīgi vērtē docētāju darbu un studiju procesu kopumā.

3.7. Studējošie ievēro vispārpieņemtās uzvedības normas.

4. Akadēmiskā personāla ētiskas rīcības vadlīnijas

4.1. Akadēmiskais personāls nodrošina kvalitatīvu izglītību, sekmē zinātniskās darbības vides attīstību, veicina studējošo ieinteresētību un vēlmi pilnveidoties.

4.2. Akadēmiskais personāls ar cieņu izturas pret kolēģiem un studējošajiem, viņu sasniegumiem, idejām un viedokļiem, uztur lietišķas, profesionālas un koleģiālas attiecības, ievēro līdztiesību, nepieļaujot augstprātību, diskrimināciju, fizisku un emocionālu vardarbību, seksuālu uzmākšanos, uzvedību vai piezīmes, kas izriet no personas varas pozīcijā un ievērojami ietekmē DU studējošo un darbinieku motivāciju mācīties vai veikt tiešos darba pienākumus.

4.3. Akadēmiskais personāls savlaicīgi, godprātīgi un taisnīgi novērtē studējošo darbu, atbalsta un uztur akadēmisku un profesionālu godīgumu, neradot nosacījumus akadēmiskā negodīguma izpausmēm, seko līdzi studentu darba izstrādes procesam, nepieļauj plaģiātu, norakstīšanu, citu intelektuālā īpašuma negodprātīgu izmantošanu vai cita veida krāpšanos.

4.4. Akadēmiskais personāls atturas no aģitācijas par kādu politisko spēku, interešu grupu, reliģisko organizāciju u.tml. savtīgās interesēs.

4.5. Akadēmiskais personāls respektē studējošo atklātību un uzticēšanos, publiski neizpaužot studējošo uzticēto informāciju, atturas no savu bijušo un esošo studējošo sekmju un uzvedības publiskas apspriešanas.

4.6. Akadēmiskais personāls zinātniskajā darbā vadās pēc Latvijas Zinātnieka ētikas kodeksa prasībām.

4.7. Akadēmiskais personāls ievēro vispārpieņemtās uzvedības normas.

5. Vispārējā un administratīvā personāla ētiskas rīcības vadlīnijas

5.1. Ikviens vispārējā un administratīvā personāla pārstāvis godprātīgi un atbildīgi pilda savus amata pienākumus.

5.2. Vispārējais un administratīvais personāls ievēro cieņpilnu savstarpējo attiecību kultūru.

5.3. Vispārējais un administratīvais personāls godprātīgi un savlaicīgi veicina informācijas apriti un nodrošina tās ticamību un konfidencialitāti.

5.4. Vispārējais un administratīvais personāls ir objektīvs lēmumu pieņemšanā, norobežojas no personiskajām interesēm un ārējās ietekmes.

5.5. Vispārējais un administratīvais personāls ar cieņu izturas pret kolēģiem un studējošajiem, viņu sasniegumiem, idejām un viedokļiem, uztur lietīškas, profesionālas un koleģiālas attiecības, ievēro līdztiesību, nepieļaujot augstprātību, diskrimināciju, fizisku un emocionālu vardarbību, seksuālu uzmākšanos, uzvedību vai piezīmes, kas izriet no personas varas pozīcijā un ievērojami ietekmē DU studējošo un darbinieku motivāciju mācīties vai veikt tiešos darba pienākumus.

5.6. Vispārējais un administratīvais personāls ievēro vispārpieņemtās uzvedības normas.

6. Seksuālās uzmākšanās nepieļaujamība

6.1. Seksuāla uzmākšanās, saskaņā ar Eiropas Padomes Direktīvu 2024/1385/ES un Administratīvo sodu likuma par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā 11.² pantu, ir *“personai nevēlama seksuāla rakstura fiziska, mutvārdu vai rakstveida darbība, kas vērsta uz personas cieņas aizskaršanu un kas nostādījusi to iebiedējošos, naidīgos, pazemojošos, degradējošos vai aizskarošos apstākļos”*.

6.2. Ikvienam DU darbiniekam un studējošajam ir tiesības uz aizsardzību no seksuālās uzmākšanās ar DU pamatfunkciju veikšanu saistītos gadījumos. Seksuālās uzmākšanās gadījumos DU darbiniekam vai studējošajam ir jāgriežas pie DU, DU struktūrvienības vai studiju programmas vadības iesniedzot informāciju:

6.2.1. atklājot iesniedzēja vārdu un uzvārdu;

6.2.2. anonīmi;

6.2.3. studiju kursa anonīmas novērtēšanas ietvaros.

6.3. Informāciju par seksuālās uzmākšanās gadījumiem DU izskata speciāla DU rektora izveidota Seksuālās uzmākšanas un vardarbīgas uzvedības izskatīšanas komisija, ievērojot personas drošības nosacījumus un konfidencialitāti.

6.4. Uz komisijas vai izmeklēšanas iestādes darbības laiku, izskatot šādus gadījumus, iespējamajai cietušajai personai tiek izslēgta saskarsme ar iespējamo pāridarītāju.

7. Ētikas kodeksa īstenošana

7.1. Kodekss ir publiski pieejams DU mājas lapā.

7.2. Ikviens DU darbinieks un studējošais ir aicināts godprātīgi un taisnīgi informēt par Kodeksa pārkāpumiem DU Ētikas komisiju.

7.3. Ikvienam DU darbiniekam un studējošajam ir tiesības iesniegt Kodeksa un tā īstenojuma pilnveides priekšlikumus DU Ētikas komisijai.